

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-46/18-M

Název	Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvková organizace
Sídlo	Nádražní 11, 747 92 Háj ve Slezsku
E-mail	zus.haj@volny.cz
IČ	47813539
Identifikátor	600004236
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Hanousek
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Nádražní 11, 747 92 Háj ve Slezsku Pavla Křížkovského 150, 747 62 Mokré Lazce Opavská 350, 747 64 Velká Polom Hrabyně 70, 747 63 Hrabyně Komenského 26, 747 91 Štítina Slezská 405, 747 69 Pustá Polom
Termín inspekční činnosti	16. – 18. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro

základní umělecké vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvková organizace (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) ve školním roce 2017/2018 organizuje výuku základů uměleckého vzdělávání ve dvou oborech – hudebním (dále „HO“) a výtvarném (dále „VO“). V průběhu své existence postupně rozšiřovala svou působnost i do okolních obcí. V současné době ZUŠ poskytuje vzdělávání v těchto lokalitách: 1) Nádražní 11, 747 92 Háj ve Slezsku; 2) Pavla Křížkovského 150; 747 62 Mokrý Lazce; 3) Opavská 350, 747 64 Velká Polom; 4) Osvobození 50/8, 747 94 Dobroslavice; 5) Československých tankistů 76, 747 66 Dolní Lhota; 6) 747 63 Hrabyně, č. p. 70; 7) Komenského 26, 747 91 Štítina; 8) Gudrichova 223, 747 61 Raduň; 9) Slezská 405, 747 69 Pustá Polom.

Povolená cílová kapacita školy (600 žáků) je v daných podmínkách dostačující a umožňuje zajistit vzdělávání všem zájemcům, kteří prokáží potřebnou míru uměleckého talentu a dovedností. Z vyučovaných studijních zaměření HO (celkem 458 žáků) převládá výuka hry na klavír (170 žáků), hry na zobcovou flétnu (93 žáků), hry na kytaru (47 žáků), hry na akordeon (25 žáků). Výuce sólového zpěvu se věnuje 27 žáků. Vedle uvedených studijních zaměření škola nabízí výuku dalších specializací, které zahrnují téměř celou škálu vzdělávacích možností základních uměleckých škol, například hra na smyčcové nástroje, hra na dechové nástroje, hra na cimbál apod. Významný podíl na vytváření image školy má i 77 žáků VO, kteří zabezpečují výzdobu školních akcí, své artefakty prezentují při různých domácích i zahraničních výstavách či soutěžích a nemalou měrou se podílí i na propagaci českého uměleckého školství v zahraničí (Slovensko, Polsko, Finsko apod.).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Promyšleně zpracovaná dlouhodobá koncepce rozvoje školy, její personální, prostorové, materiálně technické zázemí a vzájemná úcta mezi pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci vytvářejí příznivé podmínky pro realizaci vzdělávacího programu hudebního a výtvarného oboru základního uměleckého vzdělávání (dále „ZUV“). Vedení školy zajišťuje od roku 2006 ředitel a jím jmenovaná zástupkyně ředitele. Pro výkon funkcí splňují všechny předpoklady stanovené školskou legislativou. Jejich pedagogická způsobilost, odborná specializace, domácí i mezinárodní hudební a výtvarné praktické umělecké aktivity jsou jedním z předpokladů kvalitního rozvoje školy. Svým vysokým pracovním nasazením motivují všechny pracovníky školy ke svědomitému naplňování dlouhodobých záměrů ZUV. V oblasti přímého vzdělávacího procesu vedení školy důsledně dbá na zvyšování kvalifikačních předpokladů jednotlivých členů pedagogického sboru prostřednictvím dalšího vzdělávání, zvyšování odborné způsobilosti i praktického uměleckého růstu. Počet míst poskytovaného vzdělávání podstatně zvyšuje nároky na řízení organizace, a to jak v oblasti zabezpečení bezproblémového průběhu výuky, tak i na zajištění funkčnosti vzájemné spolupráce mezi pedagogy. Vedení školy preferuje model řízení, který je založen na vstřícné komunikaci, kolegiálnosti a vzájemné důvěře. Z toho důvodu se na řídicím procesu a vlastním chodu školy podílejí kromě vedení školy i vedoucí předmětových komisí a pověřeni učitelé, kteří odpovídají za chod pracovišť ZUŠ mimo Háj ve Slezsku. Rozsah a míru odpovědnosti jednotlivých pracovníků, kteří se podílejí na řízení školy, stanovil

ředitel v dokumentech, které přesně vymezují úkony v oblasti vzdělávací, ekonomické, bezpečnostní a vnitřní i vnější komunikace.

Část řídicích kompetencí zaměřených na kvalitu a vypovídací hodnotu administrativní agendy ZUŠ (vedení osobních karet žáků a školní matriky, pravidelná kontrola písemně vedené pedagogické dokumentace – třídní knihy, katalogy o průběhu studia žáků obou oborů, vysvědčení apod.) zabezpečují ředitel, zástupkyně a z části i hospodářka školy. Hodnocení průběhu, kvality a výsledků vzdělávání je oborově rozděleno mezi ředitele a zástupkyni. Celkovou úroveň vzdělávání žáků hudebního oboru sleduje ředitel školy, výtvarného oboru jeho zástupkyně. Na hodnocení kvality vzdělávacích výstupů žáků při prezentačních činnostech (koncerty, výstavy, přehrávky žáků) se podílejí i vedoucí všech odloučených pracovišť a předsedové předmětových komisí. Pro zajištění bezproblémového průběhu všech pracovních činností a vytvoření bezpečného prostředí všem účastníkům vzdělávacího procesu zpracoval ředitel školy všeobecně závazné dokumenty. Oblast pracovně právních a administrativních úkonů organizace je účelně, přehledně a jednoznačně stanovena organizačním řádem, na něj navazují směrnice konkretizující práva a povinnosti zaměstnanců školy. Náležitou pozornost věnuje vedení školy i soustavnému zlepšování kvality bezpečného prostředí. Hlavním dokumentem stanovujícím jasná pravidla pro zajištění bezproblémového průběhu vzdělávacího procesu je školní řád.

Úroveň zajištění, průběhu, hodnocení a prezentace vzdělávání vedení školy realizuje prostřednictvím hospitací ve výukových lekcích a při veřejných vystoupeních žáků. Kvalitu vypovídací hodnoty písemných záznamů o průběhu vzdělávání žáků (třídní knihy, katalogy o průběhu vzdělávání) kontroluje vedení školy v průběhu hospitační činnosti nebo ve stanovených klasifikačních termínech (čtvrtletí, pololetí). Ze všech kontrolních úkonů jsou prováděny písemné záznamy. V hospitačních protokolech je detailně popsán celý průběh vzdělávací lekce, jako jsou např. příprava pedagoga, použité metodické postupy, formy a účinnost motivace, vyhodnocení kvality domácí přípravy žáka, působnost použitých motivačních nástrojů při zadávání nových úkolů, míra psychického zatížení žáka, relaxační postupy a formy hodnocení žákova výkonu, zejména sebehodnocení, vzájemné hodnocení i motivační účinnost hodnocení žáka pedagogem. Zjištění a závěry podrobně projednává hospitující s kontrolovaným vyučujícím a v případě potřeby ukládá termínovaná opatření k odstranění případných zjištěných nedostatků. Obsahově jsou formulace závěrů konkrétní a pro následnou práci pedagoga motivující. Hospitace z prezentačních akcí jsou zakončeny také poděkováním hospitujícího učitelům i žákům. Závěry z hospitací a kontrol vedení školy průběžně vyhodnocuje. Systém i realizace hospitační i kontrolní činnosti vedení školy pozitivně ovlivňuje efektivitu průběhu vzdělávání. Takto získané poznatky jsou součástí jednání poradních orgánů ředitele školy. Jako hlavní poradní orgán ředitel jmenoval pedagogickou radu, kterou svolává několikrát do roka. Termíny jednání korespondují s termíny zahájení a závěry klasifikačních období školního roku. Obsah jednání zahrnuje především hodnocení výsledků vzdělávání a organizační zabezpečení aktivit, souvisejících s nepřímou pedagogickou činností (příprava pedagogů do výuky, organizace prezentačních akcí školy, organizace soutěží, další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně předávání informací o získaných poznacích). Vzhledem k poměrně velkému počtu odloučených pracovišť jsou součástí pedagogické rady i porady předmětových komisí – klavírní, dechových nástrojů, smyčcových nástrojů a komise, která sdružuje pedagogy vyučující ostatní nástroje či sólový zpěv i komise výtvarná. Vedením školy nastavené reciproční formy komunikace mezi všemi pracovníky jsou funkční a dostatečně účinné.

Škola věnuje náležitou pozornost kvalitě výběru zájemců o základní umělecké vzdělávání. Vzhledem k postupně rostoucímu počtu dětí předškolního i školního věku ZUŠ zvýšila nároky na talentové předpoklady. Přijímání žáků škola provádí ve dvou rovinách. Do

přípravného studia jsou žáci přijímáni na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky, do základního studia zájemci konají komisionální přijímací zkoušku. Obě formy přijímání žáků jsou organizovány v souladu s požadavky příslušných právních předpisů a školou stanovených kritérií, které zaručují všem uchazečům rovný přístup ke vzdělávání. Protokolární záznam o rozsahu a výsledku zkoušky je průkazně zdokumentován a archivován v souladu s platnou školskou legislativou. O výsledcích talentových i přijímacích zkoušek jsou zákonní zástupci žáků informováni vedením školy nebo jím pověřeným pedagogem.

Vzdělávání žáků obou oborů je organizováno v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání, školského zákona a vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Na základě těchto právních předpisů škola zpracovala Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku s motivačním názvem „Labyrintem umění do ráje srdce“ (dále „ŠVP“). Formálně i obsahově splňuje požadavky platné školské legislativy. Kapitola věnující se vzdělávacímu obsahu uměleckých oborů je koncipována tak, aby vyučující příslušného studijního zaměření měli co největší prostor k vytvoření vzdělávacího plánu individuálně i skupinově vyučovaných žáků podle jejich potřeb, schopností a stanoveným požadavkům na úroveň ročníkových výstupů. Specificky je koncipován i vzdělávací záměr hudebně teoretických předmětů. Svou strukturou zaručuje těsné propojení hudební teorie s praktickou výukou hry na hudební nástroj. Obsah je sestaven tak, aby vyučující měl možnost využití nejen moderních, ale i starších mechanických pomůcek pro účelné zvyšování hudební i celkové gramotnosti žáků. Podle ŠVP je v letošním školním roce vyučováno v přípravném studiu, 1. až 6. ročníku základního studia I. stupně a 1. až 4. ročníku II. stupně základního studia. Žáci 7. ročníků základního studia I. stupně jsou vyučováni podle dobihajících učebních plánů vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále „MŠMT“) v roce 1995 (hudební obor) a 2002 (výtvarný obor). Obsahová náplň obou vzdělávacích programů je pedagogicky rozpracována v ročních vzdělávacích plánech jednotlivých žáků, skupin či kolektivů. V ročních plánech výuky jednotlivých žáků či skupin každý vyučující stanoví metodické postupy a vzdělávací nástroje, kterými budou cílevědomě podporovat rozvoj všech základních uměleckých kompetencí stanovených ŠVP. Vzdělávání žáků v odděleních s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé v letošním školním roce škola nerealizuje.

Pravidelná výuka probíhá na všech pracovištích školy podle ředitelem schválených rozvrhů hodin. Realizovaný systém školy vyhovuje a je v daných podmínkách ohleduplný jak k žákům, tak i k jejich zákonným zástupcům. Učující jednotlivých studijních zaměření koordinují návaznost výukových lekcí žáků a skupin tak, aby bylo dodrženo předmětové členění jednotlivých specializací a zároveň aby byly zohledněny osobní potřeby žáků (věk, dopravní obslužnost, návaznost výuky povinných a povinně volitelných předmětů, výuka v druhém oboru apod.). Pravidelnou výuku učitelé zaznamenávají do třídních knih vedených v listinné podobě a žákovských knížek.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Převažují učitelé s delší pedagogickou praxí, nově přichozím a začínajícím pedagogům poskytuje případnou pomoc pověřený pedagog nebo vedení školy. V termínu konání inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání žáků 32 plně odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků (34 - HO, 2 - VO), dvěma učitelům ředitel školy písemně uznal splnění předpokladu odborné kvalifikace na základě jejich umělecké praxe.

Ředitel školy vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které organizuje s ohledem na potřeby školy dle sestaveného Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). V rámci DVPP se učitelé ZUŠ aktivně účastní

na Janáčkově konzervatoři v Brně tzv. Klavírních sobot, Dechových sobot, Pěveckých sobot a Akordeonových sobot. Klavírní oddělení se účastní rovněž Klavírních ateliérů v Karviné a různých seminářů na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. K dalším absolvovaným seminářům v rámci hudebního oboru patří např. Mezinárodní komorní kurzy HORNCLASS Praha, Ostravské setkání s kytarou, Víkend s flautoškolou a další. Pedagogové výtvarného oboru se pravidelně účastní např. ARTAMA semináře, Kresba Krumlov a jiných. Významným pozitivem je také skutečnost, že řada pedagogů ZUŠ působí jako hráči či sólisté v profesionálních tělesech nebo jsou lektory vzdělávacích seminářů. Absolvování odborných seminářů či aktivní lektorská činnost je pedagogy vnímána jako prestižní záležitost. Předávání získaných poznatků či zkušeností je neformální a pozitivně ovlivňuje jejich přístup k netradičním formám výuky.

Prostorové a materiálně-technické podmínky pro realizaci deklarovaného vzdělávacího záměru jsou na všech pracovištích ZUŠ velmi dobré a vytváří pro jeho účastníky příznivé pracovní klima. Prostory hlavní budovy v Háji ve Slezsku jsou účelně upravené a esteticky podnětné. Učebny hudebního oboru jsou vybaveny účelným nábytkem a dostatečným množstvím potřebných učebních pomůcek. Používané hudební nástroje jsou pečlivě udržované a dle potřeby a finančních možností školy průběžně obměňované. V každé třídě je k dispozici vícehlasý klávesový nástroj (klavír, piano, keyboard, digitální piáno), nástroj pro výuku studijní specializace, archiv notového materiálu apod. Z fondu reprodukce majetku financovala škola úpravy sklepních prostor v hlavní budově pro účely výuky hry na bicí nástroje. Zvuková izolace této učebny je dostatečně účinná a zabraňuje šíření zvuku do ostatních prostor budovy školy. V ostatních třídách hudebního oboru je zvuková izolace účinná méně, a tak v sousedících učebnách často vzniká zvukové pozadí, které rušivě ovlivňuje potřebnou soustředěnost žáků i pedagogů. Pro prezentaci vzdělávacích výsledků žáků má škola k dispozici vkusně upravený, akusticky vyvážený koncertní sál. Na pódiu je umístěn kvalitní klavír a starší cembalo. Osvětlovací technika je dostatečně funkční nejen pro sólové výstupy, ale i pro hru větších nástrojových seskupení. Podle potřeby lze v sále nainstalovat i mobilní zvukovou aparaturu. Škola vlastní dostatečné množství hudebních nástrojů, podle potřeby tyto nástroje také zapůjčuje začínajícím žákům. Rovněž i vzdělávací podmínky hudebního oboru na odloučených pracovištích jsou odpovídající a umožňují plně realizovat záměry ŠVP v plném rozsahu. Výukové prostředí ZUŠ je zde povětšinou součástí prostor základních škol. Některé pronajaté učebny ZUŠ jsou využívány v dopoledních hodinách základní školou, ve dvou místech poskytovaného vzdělávání jsou učebny k dispozici pouze ZUŠ a jedno odloučené pracoviště je umístěno v prostorách farního úřadu Římskokatolické církve.

Výtvarný obor má v budově školy v Háji ve Slezsku k dispozici grafickou dílnu vybavenou lisem a velkými umyvadly, dále učebnu s pracovními stoly, počítačovým pracovištěm pro žáky, zázemím učitele, knihovnou a dvěma bílými magnetickými tabulemi. Učebna je menších rozměrů, vede tak učitele promýšlet komorní témata nenáročná na prostor. Výsledkem je však soustředěná práce žáků, rozvinutý smysl pro detail, schopnost koncentrace v rámci svého pracoviště. Objektové a akční tvorbě nebo velkoformátovým pracím se žáci věnují především na každoročních plenérech, které pro ně škola organizuje. Na učebnu navazuje sklad materiálu. Vše je uspořádáno úsporně, racionálně, přehledně. Je zřejmé, že vedení školy umožňuje nákup kvalitního materiálu pro výuku včetně softwaru pro počítačovou grafiku. Mimo hlavní budovu je v přilehlém objektu umístěna nová keramická pec včetně prostoru pro zázemí výpalu.

Škola vytváří potřebné podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků při školních i mimoškolních aktivitách a podporuje tak jejich zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou pravidelně seznamováni s možnými riziky, poučováni v oblasti bezpečnosti a ochrany

zdraví a požární ochrany. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Opatření k předcházení úrazům jsou účinná, úrazovost je minimální.

Škola hospodáří zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, účelovými dotacemi z rozvojových programů MŠMT a vlastními zdroji (úplata za vzdělávání), ze kterých hradí veškeré provozní náklady. Podle svých rozpočtových možností si určovala škola finanční priority k realizaci ŠVP, průběžně prováděla obnovu hudebních nástrojů a potřebné opravy svěřeného majetku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita a účinnost použitých metodických postupů při vzdělávání žáků byly ověřovány hospitační činností v individuální, skupinové a kolektivní výuce hudebního a výtvarného oboru. Ve sledovaných výukových lekcích byla výuka vedena s potřebným pedagogickým taktem, odborně správně a ve velmi pozitivně laděné atmosféře. Skupinová a kolektivní výuka probíhala v převážné většině v ročníkové a věkově nesourodých seskupeních. Tato forma je přínosná při souborové hře, korepeticích a souhře menších nástrojových seskupení, ale při výuce hudebně-teoretických předmětů je pro pedagoga organizačně velmi náročná. Pozitivním zjištěním byla skutečnost, že vyučující hudebně-teoretického předmětu Tajemství hudby dokázala velmi účinně diferencovat vzdělávací náplň jednotlivých ročníků a v cyklicky se opakujících časových intervalech aktivně zapojovat všechny žáky do společných hudebně-praktických aktivit. V průběhu inspekce byli hospitováni téměř všichni vyučující hudebního oboru se záměrem posoudit kvalitu vzdělávání v co nejširším spektru realizovaných studijních zaměření ve většině míst poskytovaného vzdělávání. Ve všech navštívených vyučovacích hodinách bylo patrné, že snaha vedení vytvořit ve škole přátelské klima, jehož základem je vzájemná úcta a ohleduplnost jak mezi pedagogy, tak i mezi žáky, je všemi účastníky vzdělávacího procesu bez výhrad akceptována a posilována.

Všechny navštívené vyučovacím lekce individuální výuky se vyznačovaly srozumitelně prezentovaným vzdělávacím cílem, vhodně volenými a efektivními metodickými postupy. Úvodní část výukových hodin měla u všech pedagogů osvědčenou strukturu - rozehrání pomocí stupnic nebo jednoduchých cvičení. Následnou hrou etud a přednesových skladeb byly rozvíjeny především kompetence k učení, umělecké komunikaci a kompetence kulturní. V nejnižších ročnících základního studia používali vyučující metodické postupy, které vedly k upevnování základů potřebných technických dovedností a pracovních návyků, zejména držení těla, práce s dechem, fixace základních prstokladových kombinací, orientace v notovém partu apod. Ve vyšších ročnících byl podporován rozvoj žákových schopností samostatně a správně aplikovat nabyté dovednosti v praxi. Hru na nástroj vyučující účinně propojovali s teoretickými znalostmi, dbali také na používání správné terminologie a hudebního názvosloví. Metodické postupy a formy práce většiny pedagogů směřovaly k posilování žákova sebevědomí a rozvoji osobnostně sociálních kompetencí. Výukové lekce, které byly zaměřeny na přípravu k prezentaci vzdělávacích výsledků, měly podstatně odlišnou strukturu. K potřebné synchronizaci psychických a manuálních projevů žáka pro interpretaci nastudované skladby učitelé využívali prostředky, které účinně působili na svalovou uvolněnost (rozehrání) a psychickou koncentraci žáka (zosobnění interpreta s výrazovými prostředky).

Individuální přístup všech pedagogů k vyučovaným žákům byl založen na velmi dobré znalosti jejich osobnosti, zájmu o studovanou specializaci a psychofyzické vyspělosti. V úvodní části hodiny si pečlivě všímali celkového duševního rozpoložení žáka a podle situace operativně upravili strukturu lekce, volili tempo výuky, případně i výběr technických cvičení. Všichni vyučující věnovali náležitou pozornost prezentaci výsledků domácí

přípravy žáka. Prostřednictvím vzájemného hodnocení posoudili jeho celkovou úroveň a v případě potřeby vyučující doporučil změnu postupu cvičení pro zvládnutí technicky obtížnějšího úseku skladby. Pro zvýšení intenzity vnímavosti a celkové koncentraci žáka vyučující záměrně zařazovali do výuky motivační ukázky vlastní hry na nástroj. Při slovním rozboru i krátkého hudebního úryvku vyučující zdůvodňovali žákům použité výrazové prostředky nebo zvolenou techniku hry a vhodně je motivovali k učení. Ve vyučovacích hodinách, jejichž náplní bylo zadání nového úkolu, vyučující používali komunikační prostředky, které byly žákovi srozumitelné. Prostřednictvím ukázkové hry pak pedagog aktivizoval žákovu představivost. Rozborem jednotlivých částí skladby usměrňoval žákovu percepci a objasňoval autorův záměr. Výkony žáků byly vyučujícími průběžně vyhodnocovány s cílem posílit jejich sebevědomí a navodit potřebnou pracovní atmosféru pro další činnosti. Vyučující se ve všech výukových lekcích snažili motivovat žáky k sebehodnocení a kriticky náročnějšímu pohledu na zvládnutí úkolu. Žáci se povětšinou snažili spíše vyjádřit své pocity ze hry a v případě hodnocení nezvládnutého úkonu zdůvodňovat jeho příčinu. Přesto je průkazné, že sebehodnocení v individuální výuce je zažité a míra kritičnosti odpovídá celkové psychické i morální vyspělosti žáků.

Individuální výuka nástrojové hry je velmi účelně propojena s výukou nástrojové souhry a hudebně teoretickým předmětem Tajemství hudby. Předměty nástrojové souhry škola zabezpečuje ve dvou rovinách. Vzhledem k výrazně převažujícímu počtu žáků studijního zaměření Hra na klávesové nástroje je pro ZUŠ velmi obtížné vytvářet velká, nástrojově pestrá seskupení nebo dlouhodobě fungující soubory. Rovněž i činnost velkého pěveckého souboru, ve kterém by mohli tito žáci působit, je do značné míry ovlivněna existencí kvalitního pěveckého sboru v místní základní škole, ve které žáci ZUŠ plní povinnou školní docházku. Vedení obou škol však vytváří příznivé podmínky pro spolupráci, a tak se ve vzdělávacích činnostech v oblasti pěveckých aktivit vzájemně funkčně doplňují. Žáci vzdělávacího zaměření sólový zpěv působí v malých seskupeních (převážně - duo a trio) nebo se účastní výuky spojené s teoreticko-praktickým využitím (příprava ke korepeticím, muzikálové pěvecké aktivity – pohybová kultura, základy jevištní řeči, základy scénického projevu, příprava ke hře na vícehlasý hudební nástroj apod.). Žáci studijního zaměření hra na klávesové nástroje absolvují formou skupinové výuky čtyřruční hru, korepetice, souhru se zvukovým záznamem apod. Žáci s vyšší mírou talentu a zájmu se věnují výuce praktické harmonie a skladby. V této oblasti škola dosahuje velmi dobrých výsledků při domácích i mezinárodních soutěžích mladých skladatelů. Škola neopomíná ani péči o dlouhodobě fungující reprezentativní školní soubory. Žáci vzdělávacího zaměření hry na smyčcové a lidové nástroje působí v Cimbálové muzice. V akordeonovém souboru Polomňanka se vzdělávají i žáci dalších studijních zaměření (nástroje dechové – žestě, bicí, basová kytara a další). Soubor se zaměřuje na interpretaci úprav lidových a populárních písní.

Na velmi vysoké úrovni je i výuka předmětu s výraznou hudebně-teoretickou profilací Tajemství hudby. Pracovní a metodické postupy vyučující jsou velmi působivé a přitažlivá forma jejich aplikace při výuce je pro žáky silně motivující. Učitelka využívá svých bohatých pedagogických zkušeností, které získala výukou v základní škole s rozšířenou hudební výchovou. Vzdělávání realizuje pomocí vlastních, pečlivě promyšlených vzdělávacích úkonů a metodických postupů. Velmi funkčně propojila výuku hudební výchovy a hudební nauky. V hodinách používá široké spektrum klasických, moderních i netradičních vyučovacích metod. Mimořádnou péči věnuje rozvoji dovedností aplikovat teoretické znalosti do hudební praxe. Základem této metody je dokonalé zvládnutí hudební teorie v rozsahu obsahové náplně jednotlivých ročníků - orientace v notové osnově a klíčích, znalost not, stupnic, intervalů, rozvoj schopností aplikovat základní znalosti při řešení náročnějších úkolů (tvoření akordů, transpozice notového zápisu apod.). Tyto znalosti jsou

akčně propojovány s praktickým využitím – intonace zvukové předlohy, notového zápisu, intonační rozbor harmonických celků atd. Rovněž i výuka hudební historie je postavena na praktických dovednostech, které syntetizují historiografická data se zvukovou ukázkou hudebního díla. Pro žákovu paměťovou fixaci základních hudebních témat či větších hudebních celků vyučující používá zrcadlovou metodu rytmizace slovních výrazů, kdy na danou melodii vytváří vlastní krátké textové celky, které aktivizují paměťové schopnosti žáků. Texty obsahově korespondují např. se jménem hudebního skladatele, ročním obdobím, činností, kterou melodie vyjadřuje. Jejich náročnost je úměrná věkové vyspělosti žáků. Pozornost a zájem žáků o vyučovaný předmět jsou vyučující aktivizovány i širokým spektrem používaných učebních pomůcek. Vedle běžných pomůcek jako jsou např. rytmické nástroje, tabule, audiovizuální technika, fotografie, obrazové publikace apod., volí i pomůcky, které nejen oživují zájem žáků o jejich používání, ale nenásilnou formou je seznamuje např. s historickým vývojem zvukových nosičů (hrací strojky), starými hudebními nástroji (fotografie a zvukový záznam), s aplikacemi pro hudební využití mobilního telefonu apod. Vyučující svým celkovým přístupem soustavně aktivizovala zájem žáků a ověřovala míru fixace nových poznatků. Nedílnou součástí navštívených lekcí bylo i hodnocení žáků, které se pohybovalo ve čtyřech rovinách – hodnocení pedagogem, vlastní hodnocení, vzájemné hodnocení a v závěru výukové lekce dostali žáci prostor pro celkové zhodnocení hodiny včetně zhodnocení projevů vyučující. Účinnost takto aplikovaných metodických postupů se velmi pozitivně odráží ve znalostech a dovednost žáků všech ročníků, které převyšují rozsah vzdělávacích výstupů stanovených v ŠVP.

Kvalitní průběh vzdělávání škola zabezpečuje i ve výtvarném oboru. Žáci jsou rozděleni do 7 skupin, každá skupina má široké věkové rozpětí žáků, většinou v celém spektru poskytovaného vzdělání. Důvodem je snaha vyjít vstříc dojíždějícím žákům, koordinace s výukou hudebního oboru aj. Vedení takovéto výuky klade zvýšené nároky na učitele, aby zvládl diferencovat zadání úkolu různě starým žákům, přizpůsobit cíle výuky školním výstupům odpovídajícím ročníku, který žáci navštěvují. Výuka tak probíhala sice kolektivně, přesto vysoce individuálně. Výhodou je tato situace především pro žáky mladších ročníků, kteří tak přicházejí do blízkého kontaktu s prací zkušenějších spolužáků, vnímají jejich diskuzi s vyučujícím, sledují jejich reakce slovní i ve výtvarném vyjádření, což je pro ně přínosné a umožňuje rychlejší vývoj. Výuka žáků byla vedena účinnými a výrazně motivačními metodami s důrazem kladeným na tvůrčí řešení vlastních představ, upevnění již získaných znalostí, výtvarných dovedností a na jejich další cílený rozvoj. Obě vyučující v průběhu sledované výuky dokázaly vhodně volenými prostředky a na základě svých pedagogických i vlastních výtvarných zkušeností podněcovat k soustředěnému a tvořivému výkonu každého žáka při současném respektování jeho osobnosti. Při motivaci využívaly obrazového materiálu, žáci se seznamovali s dílem starých mistrů i současných umělců, využita byla projekce děl malířů i umělecké fotografie s danou tematikou. Vyučující byly neustále v úzkém kontaktu s jednotlivými žáky, kladly jim motivační otázky, aby podnítily fantazii žáků a schopnost vybrat si odpovídající kresebné a malířské nástroje. V průběhu výuky vyučující citlivě a taktně upozorňovaly na drobné nedostatky, v případě potřeby poskytovaly radu a pomoc uváděním možných způsobů řešení. Účelná organizace vzdělávací práce, respektování psychohygienických zásad vzdělávání a kvalitní zajištění výuky potřebným výtvarným materiálem a pomůckami vedly k efektivnímu využití vyučovacího času. Pozitivním hodnocením a individuálním přístupem k žákům učitelky zvyšovaly jejich aktivitu. Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách byla patrná příjemná, tvůrčí pracovní atmosféra. Průběžné hodnocení i vzájemné hodnocení a sebehodnocení v závěru výuky mělo výrazně motivační charakter. Bylo zaměřeno zejména na uplatňování individuálního a nápaditého přístupu žáků k řešení úkolů, respektování

vlastního osobitého tvůrčího přístupu každého jednotlivce, podporu zdravého rozvoje osobnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro vyhodnocování kvality vzdělávacích výsledků škola používá řadu nástrojů, které syntetizují vnitřní i vnější poznatky o vzdělávacích i kulturních aktivitách žáků v průběhu celého školního roku. Vyučující pozorně sledují i ročníkovou návaznost a růst obsahové, výrazové, technické i komunikační náročnosti v projevech jednotlivých žáků. Základní informace získává vedení školy standardním způsobem, zejména na jednáních pedagogické rady, hospitační činností u jednotlivých vyučujících, účastí na postupových či závěrečných zkouškách, na koncertech, třídních přehrávkách, představeních nebo výstavách. Kvalita vzdělávacích výstupů je pro všechny pedagogy prestižní záležitostí a z toho důvodu věnují i mimořádnou péči žákům, u kterých se vyskytly prospěchové nebo kázeňské problémy. Při náhlém zhoršování prospěchu jednotliví vyučující informují vedení školy a situaci aktuálně konzultují s rodiči žáka. Podle povahy problému pak poskytují žákovi potřebnou pomoc. Tyto problémy se však v ZUŠ vyskytují jen výjimečně.

Nedílnou součástí hodnocení je i sumarizace výsledků ze soutěží a přehlídek všech úrovní, tj. mezinárodní, celostátní, oblastní i soutěže vyhlašované různými společenskými organizacemi. Pozitivní motivací je i skutečnost, že ZUŠ vysílá své žáky do vyšších soutěží, čímž jim zajistí možnost získávat nejen pódiové zkušenosti, ale zároveň jim vytváří prostor pro porovnání svých dovedností s dovednostmi žáků jiných škol. Záměrem vyučujících je žáky nejen připravovat na soutěže, ale zapojit je i do organizačních činností, které se soutěžením souvisejí. Škola se aktivně zapojuje do soutěží základních uměleckých škol vyhlašovaných MŠMT, v ústředních a krajských kolech žáci školy pravidelně získávají přední umístění (rok 2017 ústřední kolo soutěže ve hře na klavír 3. cena, krajské kolo 1. a 2. cena ve hře na klavír, 3. cena ve hře na kytaru atd.). Žáci školy se také úspěšně účastní i řady mezinárodních soutěží, např. Mezinárodní soutěž Pro Bohemia, Ostrava; Mezinárodní internetová soutěž Instalace, Považská Bystrica; z domácích např. Múzy Ilji Hurníka, Háj ve Slezsku; Múzy Leona Juřici, Ostrava – Poruba a další. Na prezentaci školy se velmi významně podílejí i žáci výtvarného oboru. Pravidelně se účastní mezinárodních soutěží a výstav, jako jsou např. Mezinárodní výtvarná soutěž Vánoční pohlednice, Dolný Kubín (Slovensko); Mezinárodní výtvarná soutěž Hyvinkää (Finsko); Mezinárodní výtvarná soutěž Topruň (Polsko); Mezinárodní výtvarná soutěž Bohúňova paleta, Dolný Kubín (Slovensko); Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice; Bienále Výtvarné alternativy, Považská Bystrica (Slovensko) a řada dalších. V průběhu prvního pololetí školního roku 2017/2018 žáci úspěšně reprezentovali školu na šesti akcích celostátního rozsahu (dvě s hudebním zaměřením: Múzy Ilji Hurníka, Ostrava; Festival Magický klavír v proměnách času, Opava a čtyři výtvarného zaměření: Mezinárodní výtvarná soutěž Hyvinkää, Finsko; Mezinárodní výtvarná soutěž Topruň, Polsko; Mezinárodní výtvarná soutěž Vánoční pohlednice, Dolný Kubín; soutěžní přehlídka VO Oči dokořán – ústřední kolo Šternberk). Rovněž i úspěšnost žáků v přijímacím řízení na vyšší typy uměleckých nebo umělecko-pedagogických škol je velmi dobrá. V průběhu posledních deseti let bylo přijato ke studiu hudby v konzervatoři 38 absolventů hudebního oboru, 1 byl přijat ke studiu herectví a 14 absolventů ZUŠ úspěšně složilo přijímací zkoušku na střední školy výtvarného zaměření. Podrobný přehled významných vzdělávacích výsledků je zveřejněn na webových stránkách ZUŠ.

Velmi dobrá úroveň vzdělávacích výsledků je především zásluhou svědomité profesionální práce vedení školy a většiny učitelů. Za dosažené výsledky byli Moravskoslezským krajem oceněni tři pedagogičtí pracovníci, ostatní obdrželi obecní Cenu Vladislava Vančury.

Na prezentaci velmi dobrých výsledků vzdělávání žáků školy se podílejí i její partneři, kteří dle svých možností a teritoriálního působení podporují veškeré aktivity školy. Mezi nejvýznamnější partnery ZUŠ patří Moravskoslezský kraj, Město Háj ve Slezsku, obce, v nichž škola vytvořila místo poskytovaného vzdělávání, střední, základní i mateřské školy regionu, konzervatoře Opava, Ostrava, Kroměříž, střední výtvarné školy a řada dalších společenských organizací v okruhu působnosti ZUŠ.

Škola je vyhraněnou součástí základního uměleckého školství a svou uměleckou a společenskou angažovaností obohacuje celkové kulturní a společenské klima v regionu i v zahraničí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od minulé inspekční činnosti byla zahájena výuka hry na harfu a na bicí nástroje.
- Průběžně dochází k obnovování materiálního i nástrojového vybavení pro výuku výtvarného i hudebního oboru z vlastních prostředků (grafický lis, kamera, fotoaparát, digitální klavíry, akordeony, keyboard, dechové nástroje apod.).
- Získáním dotací škola pořídila i finančně nákladné hudební nástroje (dvě pianina) a vybavení pro výtvarný obor (keramická pec).
- Jednotlivá pracoviště byla vybavena počítačovou technikou s připojením na internet.
- Byla zrealizována oprava vnější části budovy v Háji ve Slezsku a v suterénu byla vybavena nová učebna pro bicí nástroje.

Silné stránky

- Škola dlouhodobě vytváří vstřícné podmínky pro základní umělecké vzdělávání i pro žáky z hůře dostupných lokalit regionu poskytováním vzdělávání na dalších osmi místech.
- Výrazná podpora vytváření zdravého školního klimatu vedením školy pozitivně ovlivňuje vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i zákonnými zástupci a je silnou motivací pro dosahování co nejlepších výsledků ve vzdělávání.
- Vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky v průběhu výchovně vzdělávacího procesu je založena na vzájemném respektu, úctě a ohleduplnosti a vytváří mimořádně přátelské klima.
- Účelné zařazování a střídání rozličných metod výuky zejména v kolektivně vyučovaných předmětech hudebního i výtvarného oboru podporovaly aktivní přístup žáků k výuce.
- Citlivý a empatický přístup vyučujících k žákům v průběhu individuální výuky příznivě ovlivňuje vztah žáků ke zvolenému studijnímu zaměření.

- Angažovanost vedení školy a všech pedagogů v kulturním životě regionu i v zahraničí výrazně motivují žáky k dosahování velmi dobrých výsledků ve vzdělávání i jejich zapojování do kulturních aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná zvuková izolace mezi některými učebnami na většině míst poskytovaného vzdělávání působí často rušivě vzhledem k potřebě žáků i pedagogů soustředit se na výuku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Postupně modernizovat elektronizaci dokumentace průběhu výchovně vzdělávacího procesu.
- Ve spolupráci se zřizovatelem a vlastníky budov vytvářet podmínky pro zlepšení akustických podmínek prostor pro vzdělávání (odhlučnění učeben).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ke dni 26. 6. 2015, čj. ZL/181/2001
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele na období 6 let do 31. 7. 2019, ze dne 5. 6. 2013
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky o změnách v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2009, čj. 16 024/2009-21, ze dne 20. 7. 2009
4. Udělení čestného názvu Základní umělecká škola Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvková organizace, čj. 28 817/2007-20, ze dne 11. prosince 2007
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, motto: „Labyrintem umění do ráje srdce“, s platností od 1. 9. 2016
6. Školní řád, s účinností od 1. 9. 2017
7. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
8. Přihlášky do základní umělecké školy, pro školní rok 2017/2018
9. Knihy úrazů žáků vedené za školní rok 2017/2018
10. Organizační řád, ze dne 1. 9. 2012
11. Provozní řád školy, ze dne 1. 9. 2008
12. Směrnice k přijímání žáků, ze dne 3. 1. 2017
13. Směrnice ke komisionálním zkouškám, ze dne 1. 3. 2017
14. Směrnice ke klasifikaci žáků, ze dne 1. 3. 2017
15. Aktuální seznam zaměstnanců ZUŠ V. Vančury Háj ve Slezsku, leden 2018
16. Doklady o vzdělání učitelů ZUŠ V. Vančury Háj ve Slezsku, leden 2018
17. Platné rozvrhy hodin učitelů ZUŠ V. Vančury k lednu 2018
18. Záznamy hospitací z let 2006/2007 – 2017/2018
19. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2016/2017, 2017/2018
20. Záznamy z pracovních porad, školní roky 2016/2017, 2017/2018

21. Učební plány pro základní umělecké školy – hudební taneční, výtvarný a literárně-dramatický obor 1995, schváleno MŠMT ČR dne 26. června 1995, čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995 a opravy učebních plánů pro základní umělecké školy (čj. 18.418/95), stav k 18. 9. 1995
22. Katalogy žáků o průběhu vzdělávání v hudebním oboru a výtvarném oboru
23. Protokoly o přijímání žáků 2017/2018
24. Protokoly o komisionálních zkouškách 2016/2017
25. Pracovní řád, ze dne 4. října 2007
26. Organizační řád s platností od 1. 9. 2017
27. Provozní řád ze dne 1. 9. 2008
28. Směrnice k přijímání žáků 3. 1. 2017
29. Směrnice ke komisionálním zkouškám 3. 1. 2017
30. Výroční zprávy Základní umělecké školy Vladislava Vančury Háj ve Slezsku, školní roky 2015/2016 až 2016/2017
31. Vlastní hodnocení školy, ze dne 1. 9. 2013
32. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy Vladislava Vančury Háj ve Slezsku, ze dne 1. 9. 2012
33. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 4. 9. 2017
34. Plán činnosti školy, školní rok 2017/2018
35. Plány kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2016/2017, 2017/2018
36. Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2017
37. Třídní knihy pro kolektivní výuku výtvarného a hudebního oboru, školní roky 2016/2017, 2017/2018
38. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků k termínu inspekční činnosti
39. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2016
40. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 23. 1. 2017
41. Zpráva o činnosti a plnění úkolů Základní umělecké školy Vladislava Vančury, Háj ve Slezsku, příspěvkové organizace, za rok 2016
42. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů a Poskytnutí dotací z rozvojových programů na rok 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor

Mgr. Pavel Vykoupil v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková,
školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

PhDr. Richard Šafařík, odborník
pro umělecké vzdělávání

PhDr. Richard Šafařík v. r.

PaedDr. Zuzana Hrubošová, odborník
pro umělecké vzdělávání

PaedDr. Zuzana Hrubošová v. r.

V Olomouci 5. 2. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Hanousek, ředitel školy

Mgr. Petr Hanousek v. r.

V Háji ve Slezsku 7. 2. 2018